

невстановлена чітка система правоохоронних органів України. Нечіткість позиції законодавця щодовизнання того чи того органу правоохоронним ставить під сумнів законність притягнення або ж, навпаки, непритягнення особи до кримінальної відповідальності.

Із виникненням суб'єкта правозастосовної діяльності питання стосовно належності державного органу до правоохоронного виникає питання про визнання особи потерпілою від злочину та наявності у вчинених діях особи ознак об'єктивної сторони досліджуваного нами складу злочину. Адже доведення факту втручання в діяльність працівника правоохоронного органу «з метою перешкодити виконанню службових обов'язків» не є можливим без з'ясування того чи ці обов'язки безпосередньо стосуються правоохоронної діяльності, а їх носієм працівником саме правоохоронного органу.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 №2341-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. №25-26. ст. 131.
2. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: монографія. К.: Атіка, 2004. 336 с.
3. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів» від 26 червня 1992 р. №8 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою Пленуму Верховного Суду України від 3 грудня 1997 р. №12). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-92>.

Шажко В.

*студент IV курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету.
Науковий керівник: к. ю. н., доцент кафедри
конституційного, адміністративного та
фінансового права ТНЕУ Чудик Н.О.*

ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ АДВОКАТА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Особливості документального оформлення повноважень адвоката в адміністративному процесі.

Запровадження адвокатської монополії на представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в суді та прийняття нової редакції КАС України поставило перед юристами-практиками деякі проблемні питання, пов'язані з представництвом учасників справи у адміністративному процесі. КАС України містить виключний перелік документів, якими підтверджуються повноваження адвоката: довіреність або ордер. Законодавець таким чином встановлює, що між цими двома документами можна поставити знак рівності та кожен з цих окремо взятих документів (без необхідності надання будь-яких інших документів) підтверджує факт наявності повноважень у адвоката, наприклад, подавати процесуальні документи в суд або брати участь в судових засіданнях. Але, чи дійсно на практиці для представництва інтересів клієнта в суді адвокату достатньо тільки довіреності або тільки ордеру?

Ордер засвідчує наявність укладеного між адвокатом та клієнтом договору про правову допомогу. Це означає, що ні суд (суддя), ні інші учасники справи, не повинні мати жодних сумнівів у наявності згоди клієнта на представництво адвокатом його інтересів в суді та що цей адвокат має певне коло повноважень, наданих йому договором про правову допомогу. При цьому сам текст договору про правову допомогу (витяг з нього) процесуальним законодавством не вимагається, хоча цей документ є первинним по відношенню до ордера та містить відомості про права адвоката, як представника і учасника судового процесу.

Якщо на звороті ордера не зазначено про жодні обмеження правомочності адвоката, встановлені договором про правову допомогу, то це означає, що адвокат має повноваження на вчинення будь-яких процесуальних дій, передбачених процесуальним кодексом. Дуже хотілося б, щоб ця презумпція на 100% виконувалася всім адвокатами та адвокатськими бюро/об'єднаннями, бо врешті-решт саме вони несуть відповідальність за достовірність вказаних в ордері даних (стаття 4001 Кримінального кодексу України).

Ордер видається виключно адвокатом та/або адвокатським бюро/об'єднанням, а не будь-якою фізичною особою. Це означає, що цей документ в певній мірі підтверджує і сам статус адвоката, оскільки містить персональні дані, такі як, номер та дата видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (посвідчення адвоката), відомості про орган адвокатського самоврядування, який видав адвокату відповідне свідоцтво (посвідчення), дані щодо робочої адреси адвоката або найменування і робочої адреси адвокатського бюро/об'єднання, в якому працює адвокат.

З усіх вище перелічених ознак (за умови їх сумлінного дотримання) впливає, що ордер дійсно є документом, який (без необхідності надання жодних інших документів) підтверджує, що представник є адвокатом та клієнт надав йому весь необхідний обсяг повноважень. Проте на практиці ми все ж додаємо до ордера ще й копію свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Процесуальний закон цього не вимагає, проте, на нашу думку, це є додатковим підтвердженням статусу адвоката.

З довіреністю, нажаль, все трохи складніше. На практиці не зустрічається довіреність від фізичної або юридичної особи, яка б окрім зазначення кола повноважень представника, його прізвища, імені та по батькові, паспортних даних (реєстраційного номеру облікової картки платника податків) та зареєстрованого місця проживання або робочої адреси, містила б у собі дані його свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Тому до такої довіреності необхідно додавати копію свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.

Наша логіка така: довіреність підтверджує факт наявності у конкретної фізичної особи повноважень на представництво інтересів клієнта в суді, а свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, в свою чергу, підтверджує, що в даний період часу ця фізична особа має статус адвоката, а отже, повноправного учасника судового процесу.

З цим тандемом документів не будуть виникати проблеми в суді на предмет відсутності повноважень учасника справи.

Проте, наразі в правовій спільноті розгорається дискусія, що такий тандем документів не є належним підтвердженням повноважень адвоката. Більше

того, на сьогоднішній день вже наявні поодинокі ухвали Верховного Суду (Касаційного господарського суду), зокрема, у справах 910/582/17, 910/8549/17 та 910/10948/17, в яких суд висловлює думку, що довіреність сама по собі не є доказом, який підтверджує повноваження адвоката, а також не свідчить про те, що у відносинах з довірителем ця фізична особа як представник за довіреністю виступає у статусі адвоката. При цьому, сам суд вказує на можливий варіант цієї проблеми, шляхом прямого зазначення в тексті такої довіреності про те, що особа представника є адвокатом (з усіма необхідними для цього підтверджуючими реквізитами).

Список використаних джерел

1. Кодекс адміністративного судочинства України: закон України від 06.07.2005 №2747-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.